

SPEKTROSKOPICKÁ SPOLEČNOST JANA MARKA MARCI

Thermo
S C I E N T I F I C

pragolab
laboratorní přístroje a zařízení

Generálním sponzorem Spektroskopické společnosti Jana Marka Marci je firma ThermoFisher Scientific s.r.o. spolu s partnery Pragolab s.r.o. a Nicolet CZ s.r.o.

BULLETIN
SPEKTROSKOPICKÉ SPOLEČNOSTI
JANA MARKA MARCI

Číslo 151

duben 2011

<http://www.spektroskopie.cz>
e-mail sekretariátu: immss@spektroskopie.cz
telefonní číslo sekretariátu: 722 554 326

Odešel profesor Zbyněk Ksandr

Karel Volka

9. února 2011 zemřel prof. Ing. Dr. Zbyněk Ksandr, CSc., profesor analytické chemie Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, dlouholetý člen Československé spektroskopické společnosti, resp. Spektroskopické společnosti J. M. Marci.

Nejmladší generace analytiků a spektroskopiků již profesora Ksandra asi nepamatuje. My starší jsme měli 19. února možnost se naposledy rozloučit s osobností, která poznamenala dlouhou řadu studentů. Jeho odborný život byl trvale spojen s Vysokou školou chemicko-technologickou, kterou absolvoval v roce 1950 (tehdy ještě Fakultou chemicko-technologického inženýrství ČVUT). Téhož roku se stal asistentem na Ústavu analytické chemie II vedeném prof. Čtůtou a pomáhal rozvíjet instrumentální analýzu na VŠCHT. I když vědeckou kariéru začínal jako elektrochemik (jeho první

citovaná publikace spolu s M. Hejtmánkem byla na téma „Konduktometrie a potenciometrie hydrolysy nikelnatých solí“ (Chem. Listy 46, 778 (1952)), habilitační práci obhájil v roce 1968 v oboru NMR spektroskopie. Prožil období rozmachu molekulové spektroskopie a bylo jeho zásluhou, že VŠCHT vybavila svoje Centrální laboratoře infračerveným spektrometrem firmy Zeiss UR 10, později Perkin-Elmer 325 a od roku 1967 i 60 MHz NMR spektrometrem (získat v té době finanční prostředky na takové přístroje bylo mistrovským kouskem, který se se současnou situací nedá srovnávat). V letech 1966–1970 vedl laboratoř optické spektroskopie Centrálních laboratoří VŠCHT, která byla odborně i personálně přiřazena ke katedře analytické chemie. Patronem této laboratoře byl do posledních dnů i přesto, že v rámci administrativních přesunů byla vazba na katedru analytické chemie zrušena.

Ve vědecké práci byl vždy věrným propagátorem metod molekulové spektroskopie, zvláště

infračervené a NMR spektroskopie, a dlouhá léta byl koordinátorem státního plánu výzkumu v této oblasti. Zaslouhou prof. Ksandra katedra analytické chemie udržovala po více než dvacet let spolupráci s německými vysokými školami. Již koncem padesátých let to bylo s Martin-Luther-Universität v Halle/Saale, v pozdějších letech pak s Technische Hochschule Leuna-Merseburg. Spolupráce byla uskutečňována výměnou diplomantů a studentských praxí i mezinárodních soutěží ve strukturní analýze, pořádaných universitami v Halle, ev. Berlíně. Přínosem spolupráce bylo i pořádání společných seminářů v oblasti molekulární spektroskopie, střídavě v Německu a u nás.

Prof. Ksandr patřil mezi ty šťastlivce, které dlouho jakoby věk nepoznamenal. Takový zůstane v našich vzpomínkách, stejně jako jeho klidný a rozvážný hlas.

Čest jeho památce!

Kurzy vibrační spektroskopie

17. 1. – 28. 1. 2011

Pavel Matějka

Kurz MĚŘENÍ VIBRAČNÍCH SPEKTER

Ve dnech 17.1.- 21.1. 2011 proběhl v prostorách VŠCHT Praha tradiční kurz „Měření vibračních spekter“. Mimořádný počet 46 účastníků absolvoval sérii klíčových přednášek věnovaných základním pojmům, principům FTIR, NIR i Ramanovy spektrometrie, přípravě vzorků, reflexním technikám, kombinovaným technikám stejně jako zpracování spektrálních dat. Pozornost byla dále zaměřena na zdroje informací na Internetu či v odborné literatuře. Frekventanti byli seznámeni se základními principy a instrumentací v mikro- a nano- spektroskopii. Kurz s dlouholetým fundovaným zázemím odborníků z VŠCHT Praha a Přírodovědecké fakulty UK Praha obsahoval vedle rozšířených a aktualizovaných přednášek i pět praktických cvičení, kdy jedno cvičení bylo zaměřeno na mobilní spektrometry, a to jak Ramanovy, tak FTIR ATR a NIR. Tématy cvičení tak byly - „kapaliny, plyny“, „pevná fáze“, „ATR spektra, DRIFT a spekulární reflexe“, „mobilní spektrometrie“ a „zpracování spekter, knihovny spekter“. Cvičení frekventanti absolvovali ve skupinách po cca 9 účastnících. Závěrem bych rád poděkoval za tradiční, dlouholetou spolupráci firmě NicoletCZ s.r.o. a firmě RMI s.r.o. za podporu v oblasti mobilní spektrometrie.

Kurz INTERPRETACE VIBRAČNÍCH SPEKTER

V týdnu od 24.1. do 28.1. 2011 navázal na kurz měření spekter další kurz věnovaný interpretaci vibračních spekter. Kurzu se zúčastnil až neuvěřitelný počet celkem 60 frekventantů z průmyslových firem, výzkumných a vysokoškolských pracovišť i státních organizací. Kurz byl zahájen počítačovými animacemi vibračních pohybů molekul, komentovanými Doc. Setničkou, tak aby všichni frekventanti získali vizuální představu o souvislostech mezi měřenými spektrálními křivkami a molekulárními vibracemi. Po základní teorii vibračních spekter (Doc. Strauch) následovaly přednášky a intenzivní cvičení věnovaná vždy určité skupině chemických látek. Vzhledem k mimořádnému počtu účastníků probíhal střední i čtvrteční dopolední program ve třech skupinách o 20 frekventantech ve třech posluchárnách, tak aby všichni účastníci byli nejen seznámeni s interpretačním programem SpecTool, ale aby si též na sadě spekter vyzkoušeli samostatně využití softwarových prostředků při interpretaci spekter. Ve shodě s trendem předchozích let byla věnována pozornost stále dokonalejším internetovým pomůckám pro interpretaci spektrálních dat. Nabyté znalosti účastníci uplatnili v tradiční páteční

interpretační soutěži o ceny sponzorované především firmou NicoletCZ s.r.o.

12. Škola hmotnostní spektrometrie Srní - Kašperské Hory, Šumava, 12.-16.9.2011

Michal Holčapek, Miroslav Lísa, Robert Jirásko

Letošní 12. ročník Školy hmotnostní spektrometrie pořádaný Katedrou analytické chemie Univerzity Pardubice a Spektroskopickou společností Jana Marka Marci se bude konat v malé obci Srní v blízkosti Kašperských Hor na Šumavě v termínu 12.-16.9.2011. On-line registrace probíhá na webových stránkách konference <http://holcapek.upce.cz/conferences.htm>. Místem konání bude hotel Srní a jeho dependance Šumava (<http://www.hotelysrni.cz/hotelysrni/>), které nabízí

široký sortiment služeb za přijatelnou cenu (pro naši akci je cena dvoulůžkového pokoje od 553 Kč/noc/osoba na dvoulůžkovém pokoji a 1013 Kč na jednolůžkovém pokoji), přičemž řada služeb (25 m krytý bazén, sauna, pára, fitness) je pro ubytované zdarma. Výše účastnického poplatku je při včasné platbě do 12.6.2011 (rozhoduje datum odeslání platby) ve výši 3400 Kč + 20% DPH pro studenty a členy Spektroskopické společnosti J.M.M., pro ostatní účastníky ve výši 4400 Kč + 20% DPH. Při pozdější platbě jsou oba uvedené poplatky o 1000 Kč + DPH vyšší. Počet účastníků je omezen kapacitou konferenčních prostor.

Letošní ročník je zaměřený na "Analýzu malých molekul". Připravili jsme zcela nový program s řadou vynikajících lektorů. Hlavním tématem Školy je Analýza malých molekul, což zahrnuje zejména využití spojení hmotnostní spektrometrie se separačními technikami, interpretace spekter a také novinky v oblasti ionizačních technik a hmotnostních analyzátorů. Předběžná verze programu je k dispozici na webových stránkách akce. I letos zůstanou zachovány oblíbené sekce interpretačních a aplikačních přednášek: A/ hmotnostní spektrometrie vybraných tříd látek, B/ cvičení interpretace EI hmotnostních spekter, kde budou mít účastníci možnost zvolit sekce podle svého zájmu. Bohatý odborný program bude tradičně doplněn každodenním společenským programem díky sponzorské podpoře klíčových firem v oboru hmotnostní spektrometrie (v abecedním pořadí): AB SCIEX, Bruker Daltonics, HPST a Thermo Fisher Scientific. V rámci středečního sportovně-kulturního dopoledne sponzorovaného firmou Waters jsou plánovány pro účastníky zajímavé výlety spojené s prohlídkou dvou vodních elektráren a Muzea Šumavy v Sušici, prohlídkou hradu Kašperk a Informačního centra NP Šumava, návštěvou keltského Archeoparku a obce Prášily, ale i turistické či jiné aktivity v rámci individuálního programu.

Věříme, že zvolená destinace nabízí výborné možnosti jak pro pořádání odborného setkání, tak i před- či pokonferenčního poznávání krás šumavské přírody.

Loňský rok u přátel na Slovensku

Výberový seminár o atómovej spektroskopii

1. června 2010, Herľany, Slovensko

Vítězslav Otruba

Seminář byl organizován Katedrou chemie Hutníckej fakulty Technickej univerzity v Košicích ve spolupráci s Geologickým ústavom Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě a Slovenskou spektroskopickou spoločnosťou při příležitosti významného životního jubilea - osmdesátých narozenin - prof. Ing. Eduarda Plišku, DrSc. (11. 3.) a prof. Ing. Mikuláša Mathernyho, DrSc. (3. 7.). Název „Výberový seminár“ byl zvolen jako vzpomínka na úspěšnou sérii Spektrochemických seminářů v letech 1970 – 1996, u jejichž vzniku stáli oba jubilanti. Hostem semináře byl další 80-letý jubilant Dr.h.c. TU v Košicích prof. Dr. Hubertus Nickel.

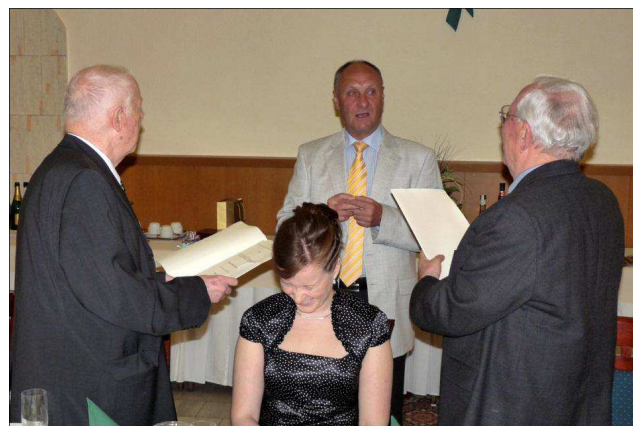
Seminář se konal ve Výcvikovo-výučbovém zariadeniu TU v Košicích v dědince Herľany na úpatí Slánských vrchů. Obec Herľany (1487 Haryan, 1630 Harlyan, 1890 Ránk-Herľany, 1920 Herľany, maďarsky Ránkfüred) může za svůj rozvoj vděčit minerálním pramenům, známým od 17. století. V 18. století zde vznikly lázně pro léčení nemocí zažívacího ústrojí a revmatismu. V r. 1869 zdroje minerálních vod nedostačovaly, a proto r. 1870 bylo započato s vrtem pro získání dalšího zdroje minerálních vod. Výsledkem je světový unikát – Herlianský gejzír. Od klasických gejzírů se odlišuje situováním ve vulkanické vrchovině se skončenou sopečnou činností a zásadně tím, že byl uměle aktivován vrtem o hloubce 404,5 m a minerální vodou s nízkou teplotou. Erupce gejzíru se v současnosti opakují v intervalech 32 – 34 hodin do výšky 15 m, erupce trvá 25 min. při průměrné vydatnosti 25 – 30 l.s⁻¹.

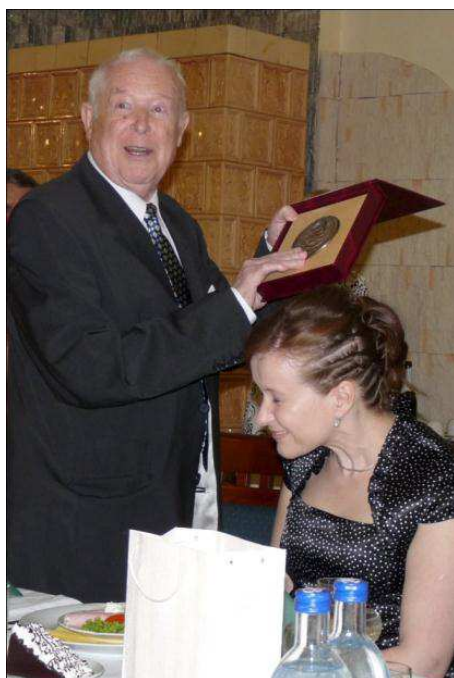
V předvečer semináře se konala slavnostní večeře na počest jubilantů za přítomnosti funkcionářů Slovenské spektroskopické společnosti a TU Košice. Za Spektroskopickou společnost JMM se semináře zúčastnili prof. Otruba a doc. Dočekal, kteří oběma slovenským jubilantům předali dekrety čestného členství SS JMM za dlouholetou činnost v rámci dřívější Československé spektroskopické společnosti ČSAV. Předseda SSS prof. Ing. Marcel Miglierini, DrSc. předal všem třem jubilantům první tři Medaile

Mikuláše Konkoly-Thege, kterou slovenská spektroskopická společnost od r. 2010 uděluje osobnostem, které významnou měrou přispěly k rozvoji spektroskopie na Slovensku a ve světě. S osobností Mikuláše Konkoly-Thege seznámil hosty v krátkém projevu prof. Pliško. Poslední, půlnoční akcí, bylo předání vedení katedry chemie HF TU Košice od prof. Ing. Karola Flóriána, DrSc. novému vedoucímu katedry prof. Ing. Pavlovi Pulišovi, CSc. (od 1. 6. 2010).

Herľany 30.6. 2010, 13:56 hod

Na vlastním semináři byly prezentovány dva druhy přednášek – jednak vzpomínkové a hodnotící, jednak odborné z oblasti spektroskopie.

Prof. Flórián se věnoval historii seminářů a připomněl zásluhy prof. Eriky Krakovské o vznik Spektroskopických konferencí s mezinárodní účastí. Prof. Piško věnoval přednášku svým učitelům, prof. Matherny shrnul vývoj katedry chemie HF TU především s důrazem na vznik „Košické spektroskopické školy“. Doc. Kubová představila vývoj „Bratislavské spektroskopické školy“. Prof. Meloun (Univerzita Pardubice) doplnil chemometrickou přednášku vzpomínkami na dlouholetou spolupráci s oběma jubilanty. Prof. Otruba prezentoval vývoj atomové spektrometrie na PřF MU v Brně a čtyřicetiletou spolupráci s košickou školou. Prof. Nickel s prof. Flóriánem hodnotili dlouholetou slovensko-německou spolupráci v atomové spektroskopii.

Odborné přednášky byly zaměřeny na atomovou absorpční spektrometrii (doc. Dočekal, doc. Vojteková), rentgenfluorescenční spektrometrii (dr. Uhrínová), přímou bezrozkladovou analýzu (doc. Ružičková, dr. Boková), frakcionační analýzu (doc. Remeteiová, dr. Rusnák), speciální analýzu (doc. Fišera) a extrakční postupy ve spektrofotometrii (dr. Škrliková).

Seminář zakončil prof. Flórián poděkováním všem, kteří přispěli k úspěšnému průběhu semináře.

Prof. Ing. Eduard Plško, DrSc. 80 ročný

Jana Kubová

Významná
medzinárodne
uznávaná osobnosť
v oblasti atómovej
spektroskopie,
vynikajúci pedagóg,
oslávil 80 rokov.

Narodil sa 11. marca 1930 v Cerovej-Lieskovom. Po ukončení gymnaziálneho vzdelania v Trnave, absolvoval štúdium na Chemickotechnologickej fakulte Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave v r. 1953 a získal titul Ing. V rokoch 1956-1970 pracoval ako vedecký pracovník na Ústave anorganickej chémie SAV Bratislava, vedúci spektrochemického laboratória, vedecký tajomník ústavu.

V roku 1957 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu z odboru anorganická chémia na CHTF SVŠT v Bratislave a v r. 1964 habilitačnú prácu z odboru analytická chémia na PriF UK v Bratislave. Po jednoročnom štúdiom pobyte na Ústave spektrochémie a užitej spektroskopie v Dortmunde ako štipendista A. von Humboldta obhájil v r. 1968 doktorskú dizertačnú prácu z odboru analytická chémia na VŠ Chemickotechnologickej v Prahe. V roku 1977 bol menovaný riadnym profesorom pre odbor analytická chémia. Od r. 1970 až do odchodu do dôchodku v r. 1990 pôsobil ako vedúci vedecký pracovník a pedagóg na Geologickom ústave Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

Prof. Ing. Eduard Plško, DrSc. sa vo svojej vedeckej práci zaoberal predovšetkým problematikou atómovej spektroskopie a spektrometrie, využitím optických metód (interferometria, polarimetria, fluorescenčná analýza, spektrofotometria) pre štúdium vlastností komplexných zlúčenín chrómanov, molybdénanov a volfrámanov s organickými dihydroxizlúčeninami, využitím optickej otáčavosti v magnetickom poli a reflexnej spektroskopie na štúdium komplexných zlúčenín

a využitím optickej atómovej spektroskopie pre štúdium vlastností žiaruvzdorných sústav na báze magnezitov. Navrhol a vypracoval postupy konštrukcie a hodnotenia vzťahových kriviek umožňujúce kvantitatívne sledovanie vyparovania jednotlivých zložiek pri vysokých teplotách, výber vhodných homologických dvojíc spektrálnych čiar, rozšírenie podmienok homológie s uvažovaním vlastnej absorpcie spektrálnych čiar, modely štatistického rozloženia výsledkov.

Je zakladateľom novej vednej špecializácie na Slovensku – analytickej geochemie. Vypracoval systém kvantitatívnej spektrochemickej analýzy geologických materiálov s osobitným dôrazom na hodnotenie metrologických parametrov, najmä správnosti výsledkov, systematickým využívaním certifikovaných referenčných materiálov.

Metodicky sa venoval spôsobom korekcie pozadia a spektrálnych interferencií v optickej emisnej spektrometrii s indukčne viazanou plazmou, problematike analýzy minerálnych vôd Slovenska, náročnému stanoveniu prvkov vzácnych zemín a zlata v horninách a mineráloch.

Je autorom viac ako 250 originálnych vedeckých prác, 2 monografií, 3 skrípt, predniesol cca 100 vyzvaných prednášok na univerzitách a medzinárodných konferenciách v Rakúsku, Nemecku, USA, Poľsku, Juhoslávii, Maďarsku, Francúzsku, Veľkej Británii, Bulharsku, Španielsku, Turecku, Holandsku, Slovinsku, ZSSR. V r. 1967-1984 bol členom Komisie pre spektrálne a iné optické metódy analýzy pri Medzinárodnej únii pre čistú a užitú chémiu (IUPAC), v r. 1967-1986 členom redakčnej rady časopisu Spectrochimica Acta Part B (Veľká Británia), členom redakčnej rady časopisu Journal of Analytical Atomic Spectroscopy (Veľká Británia), v r. 1983-1989 členom expertnej skupiny projektu RVHP-Intergeotechnika. V r. 1961-1990 zastával funkciu predsedu, resp. podpredsedu Československej spektroskopiekej spoločnosti pri ČSAV v Prahe. Za významný prínos k rozvoju spektroskopie doma i v zahraničí bol menovaný čestným členom Slovenskej spektroskopiekej spoločnosti v Bratislave, Spektroskopiekej spoločnosti J.M.Marci v Prahe a Srbskej chemiekej spoločnosti v Beograde a bol ocenený Medailou Jana Marka Marci z Kronlandu, Praha, Medailou T. Töröka, Budapešť, Medailou Mikuláša Konkoly-Thege, Bratislava a je držiteľom početných ďalších medailí, diplomov a iných ocenení (Univerzita M.Luthera, Halle-Wittenberg, Komenského univerzita Bratislava, Technická univerzita, Bratislava, Technická univerzita Košice, Geologický prieskum Spišská Nová Ves a ďalšie).

Bol organizátorom mnohých odborných podujatí, ktoré významnou mierou prispeli k vybudovaniu domácich a zahraničných kontaktov a pri ktorých osobitnú úlohu okrem odborných kvalít zohrala aj jeho všestrannosť, spoločenská charizma a tiež bohaté jazykové znalosti.

Do r. 1990 prednášal na Prírodovedeckej fakulte UK pre poslucháčov chémie a geológie, viedol diplomantov, bol školiteľom vedeckých ašpirantov, predsedom Komisie pre obhajoby kandidátskych dizertačných prác z analytickej chémie a geochemie ako aj členom Komisií pre obhajoby doktorských dizertačných prác z uvedených odborov. V tejto oblasti dodnes aktívne pracuje ako oponent spomenutých vedeckých kvalifikačných prác.

Hodnotenie jeho vedeckej činnosti a pedagogickej aktivity je témou pre samostatnú dizertačnú prácu, ktorá by v mnohom ohľade zdokumentovala aj vývoj československej atómovej spektroskopie od roku 1954, ale aj tak by nebolo úplné. Nevystihlo by všetky dôvody, pre ktoré získal prof. Plško medzinárodnú autoritu: polyhistorický rozhľad, jasne formulované vedecké výpovede, fundovaný odhad možného vývoja, majster podnetných diskusií. Vynikajúci prednášateľ v jazyku anglickom, nemeckom, francúzskom, ruskom, maďarskom nielen v oblasti jeho vedeckej práce, ale aj v spoločenskej. Často presviedčal svojou všestrannosťou počínajúc hudbou, výtvarným umením, históriou, matematikou, astronómiou a končiac jeho originálnymi a neraz provokatívnymi filozofickými úvahami.

Od svojho odchodu do starobného dôchodku v r. 1990 sa doteraz aktívne zúčastňuje na vedeckých podujatiach doma i v zahraničí ako prednášateľ a odborný garant. Jeho vystúpenia nestrácajú svoju príťažlivosť a sú stále magnetom pre účastníkov každého odborného podujatia.

Pri príležitosti 80-tych narodenín Ti prajeme **Pán Profesor** pevné zdravie a všetko najlepšie do ďalších rokov aktívneho života.

Prof. Ing. Mikuláš Matherny, DrSc. – 80 ročný

Karol Flórián

Zdá sa, že to bolo len včera, keď si slovenská chemická a spektroskopická komunita pripomenula okrúhle životné jubileum – 70 rokov jedného z nestorov slovenskej spektroskopie - Prof. Ing. Mikuláša Mathernyho, DrSc. Čas však beží veľmi rýchle a my sme si

opäť uctili nášho učiteľa, kolegu a priateľa, popredného predstaviteľa slovenskej analytickej chémie pri príležitosti krásneho životného jubilea – 80 rokov. Jubilant, toho času emeritný profesor Hutníckej fakulty TU v Košiciach sa dožil tohto jubilea v dobrom zdraví a v jemu charakteristickom pracovnom nasadení. Uplynulé roky nič neubrali na záujme jubilanta o dianie na katedre, ktorú roky viedol a ani o aktuálne témy výskumu, vrátane výchovy novej vedeckej generácie – doktorandov.

Jubilant, narodený 3. júla 1930 v Prešove maturoval tamtiež v roku 1948 na Evanjelickom kolegiálnom gymnáziu, nasledovalo štúdium v rokoch 1949-1952 na Chemickotechnologickej fakulte SVŠT v Bratislave. V rokoch 1952-1960 pôsobí na Katedre kryštalografie a mineralógie PriF UK v Bratislave, skade musí v roku 1961 z politických dôvodov odísť. Prichádza na Katedru chémie Hutníckej fakulty TU v Košiciach a v krátkom čase sa ujíma jej vedenia. V roku 1964 obhajuje kandidátsku dizertačnú prácu, v roku 1965 sa habilituje za docenta v odbore analytická chémia, v tom istom roku absolvuje študijný pobyt na Univerzite v nemeckom Mainzi. Tento pobyt zakladá viac ako 30-ročnú úspešnú spoluprácu s viacerými poprednými pracoviskami v Nemecku. Po reorganizácii v roku 1966 sa jubilant stáva vedúcim užšie špecializovanej Katedry analytickej chémie na Hutníckej fakulte TU a súbežne aj Katedry analytickej chémie PriF UPJŠ v Košiciach. Obe poverenia končia organizačnými zmenami v roku 1973. Spolupráca s nemeckými inštitúciami vrcholí v rokoch 1979-1980 pôsobením jubilanta ako hosťujúceho profesora na RWTH v Aachene. Po obhajobe doktorskej dizertačnej práce v roku 1980 je jubilant v roku 1982 menovaný profesorom

analytickej chémie a opätovne preberá vedenie Katedry chémie Hutníckej fakulty TU v Košiciach. Túto funkciu vykonáva až do legislatívnych zmien v roku 1990. Popri vedení katedry je v rokoch 1986-1990 aj koordinátorom Hlavnej úlohy ŠPZV a súčasne vedúcim spoločného Laboratória chémie vzácnych prvkov TU a SAV. Po viac ako 35-ročnej aktívnej činnosti na HF TU v Košiciach odchádza v roku 1997 do dôchodku, ale ostáva na katedre pôsobiť ako profesor emeritus.

Veľmi široko rozvetvená bola aj pedagogická činnosť jubilanta, ktorý okrem najrozmanitejších predmetov z vedného odboru analytickej chémie prednášal postupne aj v oblasti kryštalografie a mineralógie, neskôr všeobecnej a anorganickej chémie (PriF UPJŠ, F-BERG TU), ale aj environmentalistiky (toxikológia, chémia odpadov - FVT TU so sídlom v Prešove). V rámci pedagogickej činnosti napísal jubilant čiastočne v spoluautorstve viac ako 10 skrípt, zameraných okrem problematiky analytickej chémie aj na všeobecnú chémiu a environmentalistiku. Neodmysliteľnou súčasťou pedagogickej práce jubilanta bola výchova novej generácie vedeckých pracovníkov, okrem vedenia viac ako 60 diplomantov sa venoval aj absolventom prírodovedeckých fakúlt v rámci rigorózných prác (14 vychovaných RNDr.) a samozrejme vedeckej výchove (dnešné doktorandské štúdium) - bol školiteľom 16 aspirantov. Je samozrejmosťou, že dlhé roky bol členom obhajobných komisií kandidátskych a doktorských dizertačných prác. Dvaja spolupracovníci jubilanta dosiahli najvyššiu vedeckú hodnosť DrSc., na katedre ktorú viedol sa inaugurovali 3 profesori analytickej chémie.

Vo vedeckovýskumnej činnosti sa prof. Matherny postupne zaoberal problematikou chemickej mineralógie a metódou difrakcie X-lúčov, atómovou emisnou spektroskopiou v rámci čoho založil a dlhé roky viedol výskumnú skupinu známu ako „košická spektroskopická škola“. Jubilant sa vo svojej výskumnej činnosti stále viac orientoval na využitie matematicko-štatistických metód v analytickej chémii a od 70-tych rokov minulého storočia bol jedným z priekopníkov využívania výpočtovej techniky pri spracovávaní a vyhodnocovaní analytických výsledkov. V nadväznosti na HÚ ŠPZV, ktorú koordinoval sa celé toto obdobie venoval problematike analytickej chémie prvkov vzácnych zemín, po ukončení tejto úlohy prevažuje orientácia na chemometrické metódy a využívanie teórie informácií v analytike. Logickou súčasťou vedeckej

činnosti boli zahraničné zmluvné spolupráce s viacerými univerzitami v Nemecku a Maďarsku.

Nemožno opomenúť ani dlhoročnú vedecko-organizátorskú činnosť jubilanta, ktorú vyvíjal predovšetkým v rámci SCHS, kde v roku 1962 založil a do roku 1990 viedol Krajskú (neskôr Východoslovenskú) pobočku Spoločnosti. Od roku 1963 bol aktívny aj v rámci Československej spektroskopickej spoločnosti, do jej reorganizácie bol členom Hlavného výboru. V oboch spoločnostiach organizoval rad vedeckých podujatí, konferencií, sympózií, seminárov tak domácich ako aj so zahraničnou účasťou. Medzi najdôležitejšie patrili tradičné Výberové semináre o atómovej spektroskopii, Postsympóziium I. konferencie CSI v roku 1977, II. Spektrochemické sympóziium, ale aj rad chemometrických konferencií.

Všetky vyššie uvedené činnosti jubilanta doprevádzali viaceré významné ocenenia: zlatá čestná plaketa D. Ilkoviča (SAV), čestné členstvá SCHS, Slovenskej spektroskopickej spoločnosti, medaila T.Töröka (Maďarská spektroskopická spoločnosť), početné ďalšie medaily (SCHS, TU v Košiciach, PF UPJŠ v Košiciach, Univerzita F.Schillera v Jene, atď.). Katedra chémie HF TU v Košiciach v spolupráci s PriF UK a Slovenskou spektroskopickou spoločnosťou si pripomenula jubileum prof. Mathernyho organizovaním výberového seminára v Herľanoch, na ktorom sa okrem bývalých a terajších spolupracovníkov a priateľov jubilanta zúčastnili aj jeho jubilujúci priatelia, menovite ďalší nestor slovenskej spektroskopie prof. Ing. Eduard Plško, DrSc. a čestný doktor TU v Košiciach, prof. Dr. Hubertus Nickel z Nemecka. Všetci traja 80-roční jubilanti boli pri tejto príležitosti ocenení prvými tromi exemplármi medaile Mikuláša Konkoly-Thege, ktorú od roku 2010 udeľuje Slovenská spektroskopická spoločnosť.

V mene všetkých účastníkov seminára, Tvojich žiakov, spolupracovníkov a priateľov Ti prajeme vážený pán profesor v prvom rade dobré zdravie a neutíchajúci záujem o všetko dianie na pracovisku, ktoré Ti je stále blízke a ktorého rozvoj je neoddeliteľne spojený s Tvojim menom a Tvojim pôsobením v našom kruhu.

Ad multos annos !

V letošním roce někteří naši členové slaví významná životní jubilea

Gratulujeme a přejeme pevné zdraví do dalších let

Spektroskopická společnost JMM

RNDr. Ján Mráz, CSc. 75 ročný

Eduard Plško

**Nunc decet aut
viridi nitidum
caput impedire
myrto aut flore,
terrae quem
ferunt solutae...**

Quintus Horatius
Flaccus: Jarná
pieseň.

(Teraz sluší ozdobiť skvelú hlavu zelenou myrtou,
aj zo zeme pre neho odtrhnutými kvetmi...

Voľný preklad E.P.)

V roku 1963 som v Domove vedeckých pracovníkov vo Smolenicích organizoval Seminár na tému: „Budenie atómových optických spektier elektricky nevodivých materiálov“, ktorý sa neskôr stal historickým v tom zmysle, že sa na ňom poprvé stretli zahraniční odborníci ako z východnej, tak i západnej časti vtedy železnou oponou rozdelenej Európy. Na tomto seminári sa zúčastnil i vtedy neznámy mladý technik, pracujúci v spektroskopickom laboratóriu ČKD v Prahe, ktoré už v tej dobe predstavovalo vďaka jeho vedúcemu Dr. Jozefovi Kubovi, CSc., dlhoročnému predsedovi Československej spektroskopickéj spoločnosti, jedno z našich významných spektroanalytických pracovísk. Týmto, vtedy nenápadným mladým mužom, prežívajúcim svoj vedecko odborný debut, ktorý v ďalších rokoch prerastol vo významného odborníka v oblasti uplatnenia, organizovania i propagovania československej spektroskopie, nebol nikto iný, ako terajší RNDr. Ján Mráz, CSc., ktorý sa v týchto dňoch dožíva svojho významného životného jubilea – 75 rokov. Narodil sa 1.8.1936 v južných Čechách a na spomínané pracovisko v ČKD nastúpil po maturite na pražskej chemickej priemyselnej škole. Ako človek mimoriadne túžiaci po ďalších odborných poznatkoch, ktoré by využil pre

skvalitnenie svojej odbornej činnosti, využil svoj húževnatý postoj ku zvýšeniu svojej kvalifikácie a popri svojom zamestnaní vyštudoval odbor analytickej chémie na Karlovej univerzite. Získal titul doktora prírodovedy, čo ho však ešte stále nenapĺňalo vnútorným uspokojením a pokračoval vo vedeckej aspirantúre, po ktorej úspešnom skončení obhájil svoju dizertačnú prácu a bola mu udelená vedecká hodnosť kandidáta chemických vied. Zúčastnil sa početných domácich i zahraničných spektroskopických konferencií kde dôstojne reprezentoval úroveň československej spektroskopie. Vyzbrojený svojou odbornou činnosťou a potrebnou kvalifikáciou odchádza z priemyslu za riaditeľa Národného technického múzea v Prahe, z ktorej funkcie mal ako v tej dobe zvolený predseda Československej spektroskopickéj spoločnosti, (ktorú funkciu zastával v rokoch 1983 až 1990) rozsiahle spoločenské i finančné možnosti, ktoré v plnej miere využíva pre ďalší pozitívny rozvoj a uplatnenie postavenia československej spektroskopie. Vďaka jeho uvedomelej príslušnosti k Juhočechom a z toho vyplývajúcim dobrým stykom s tamojšími spoločenskými i politickými predstaviteľmi prispel značnou mierou ku úspechu v Českých Budějoviciach poriadaných spektroskopických konferencií, bohaté obsadených kvalitným programom zabezpečeným účasťou početných význačných zahraničných kapacít, ktorých prítomnosť umožnila okrem ich prednášok i, v tej dobe vrchnosťou nepodporované vedecké a najmä aj osobné kontakty, našich, najmä mladých, nádejných odborníkov, umožnené v čase náročného, na vysokej úrovni realizovaného spoločenského programu. Na základe uvedeného komplexného prínosu je možné podľa môjho názoru hodnotiť tieto juhočeské konferencie ako jedny z odborného i spoločenského hľadiska najúspešnejších, spomedzi všetkých, ktoré dosiaľ Spektroskopická spoločnosť organizovala. Nielen v tomto prípade, ale v celkovom rozhodovaní Dr. Mráza treba pozitívne hodnotiť jeho typickú rozvážnosť, spoľahlivosť a jednoznačnosť, ktorá vďaka jeho širokým kontaktom umožnila z pozície predsedu Spoločnosti mnohým našim členom, ktorí mali v tej dobe značné problémy pri svojom spoločenskom angažovaní a vystupovaní, ich osobnú realizáciu v rámci Spektroskopickéj spoločnosti, čo treba s odstupom času pripísať ku jeho pozitívam.

Po spoločenských zmenách odchádza koncom osemdesiatych rokov minulého storočia z uvedených funkcií. Zamestnáva sa u súkromnej firmy zameranej na riešenie problémov životného prostredia a v súčasnosti ako dôchodca sa venuje svojej rodine a svojim záľubám, o čom by som sa chcel v záujme plnšieho vykreslenia osobnosti nášho jubilanta taktiež zmieniť.

Začal by som už spomínaným sympóziom vo Smoleniciach v roku 1963. Každý, kto kedy organizoval vôbec nejaké podobné podujatie vie, že ku svojej organizačne vedeckej práci potrebuje určitý štáb ľudí. Tak v tomto prípade som na zabezpečenie kladného priebehu prevádzky z hľadiska stravy, bývania, financií, dopravy, telefonovania a kopy ďalších potrebných činností, vzal do organizačného tímu z mojej spektroskopickej pracovnej skupiny mimoriadne schopnú, šarmantnú techničku Evu. Čo sa však stalo? Náš mladý Honza (ako sa Dr. Mráz medzi priateľmi nazýva) a moja technička do seba zahľadeli a po pomerne krátkom čase sa Evička stala a dodnes je pani Mrázovou. Čoskoro mali syna, ktorý vyštudoval geológiu, v súčasnosti žije v Austrálii, kde sa zaoberá čiernymi opálmi, ktoré jeho mladšia sestra v Prahe obchodne zhodnocuje a Honza, ich hrdý otecko, chemik, sa ako krásne hobby venuje štúdiu vzniku a vlastnostiam opálu, ako drahokamu, (ktorého pôvodné, dlhé storočia jediné nálezisko bolo v Dubníku na východnom Slovensku), s nádejou na realizovanie ich dosiaľ nevyriešenej možnosti syntetickej výroby, ktorú možnosť si však dosiaľ matka príroda dokonale stráži.

Na záver tohto rôznorodého rozprávania o živote tohto českého významného spektroskopistu, ktorý svojím experimentálnym i organizačným pôsobením dosiahol v našej spoločnosti odborný príspevok a zlepšenie spoločenského hodnotenia spektroskopie, za čo mu patrí naša vďaka a pri príležitosti jeho 75. narodenín úprimné blahoželanie a pranie silného zdravia, optimizmu a veľa krásnych dní prežitých v kruhu svojej rodiny, priateľov a čo možno najmenej nepriateľov, čo mu za všetkých spektrálnikov praje jeho dlhoročný priateľ.

Hana Dočekalová jubilující

Zdeněk Slovák

Hana Dočekalová se narodila v rodině stavebního inženýra Oldřicha Klapala ve Velkém Meziříčí. Vysokou školu ukončila v červnu 1974 na přírodovědecké fakultě brněnské univerzity, nesoucí tehdy jméno Jana Evangelisty Purkyně (UJEP),

v oboru analytické chemie. V téže roce tam pak získala i titul RNDr.

První zaměstnání našla v brněnském Výzkumném ústavu veterinárního lékařství (VÚVeL) Československé akademie zemědělských věd, a následujících 20 let tam pracovala jako vědecko-výzkumná pracovnice zprvu ve skupině ing. Rudolfa Jílka, následně na hygieně potravin. Již záhy po nástupu přichází jubilantka do styku s metodou atomové absorpční spektroskopie (AAS), protože hlavní pracovní náplní týmu bylo tehdy studium mycelií hub jako selektivních sorbentů kovů z kontaminovaných vod, což vyžadovalo vývoj a použití vhodných stopových analytických metod. Zaměstnavatel podporoval další odborný růst jubilantky v oboru, a umožňoval jí tedy nejen účast na různých akcích Československé spektroskopické společnosti, ale posléze i externí aspiranturu zabývající se přímým stanovením selenu v tělních tekutinách metodou AAS s elektrotermickou atomizací (CŠc. na MU Brno v roce 1990).

V letech 1994-2009 pracuje Hana Dočekalová na Chemické fakultě VUT Brno, kde v roce 1997 získala titul docenta pro obor analytické chemie obhájením habilitační práce na téma „Stopová prvková analýza biologických materiálů metodami atomové spektroskopie“. V roce 2003 absolvovala profesorské řízení na Fakultě strojního inženýrství VUT Brno a v následujícím roce byla jmenována vysokoškolskou profesorkou. V současnosti (od roku 2009) je aktivní jako vědecko-pedagogická pracovnice na Agronomické fakultě Mendelovy Univerzity v Brně. V letech 1997 - 2008 absolvovala stáže na špičkových pracovištích v Belgii a ve Francii zabývajících se problematikou stopových stanovení toxických prvků v krmivech, potravinách, vodách a obecně v životním prostředí.

Výsledky odborné práce prof. Dočekalové jsou uvedeny v desítkách prací uveřejněných v časopisech, většinou impaktovaných, je autorkou nebo spoluautorkou více než stovky přednášek a plakátových sdělení na národních a mezinárodních sympoziích, sjezdech a konferencích. Byla a je školitelkou resp. vedoucí desítek diplomových a doktorských prací.

U dámy se obvykle neuvádí u životního jubilea konkrétní číselný údaj (který si však snadno odvodíme z údajů o vzdělání). V březnu slaví tedy Hana Dočekalová kulaté narozeniny. Známe ji dobře z našich seminářů a konferencí, a to nejen jako přednášející a diskutující, ale i jako veselou a otevřenou společnici ve chvílích oddechu. Přejeme jí jako krásné ženě, manželce, matce, babičce,

vědkyni i kamarádce pevné zdraví a pohodový úspěchy ověřený život v dalších desetiletích.

Ing. Petr Kolečkář oslaví letos významné životní jubileum

František Šelle

Letos v dubnu oslaví Ing. Petr Kolečkář šedesátiny v plném pracovním nasazení. Co se však za takovým standardním oznámením skrývá?

Petra jsem poprvé uviděl při nástupu do prvního ročníku fakulty elektrotechniky VUT v Brně. Byl to říjen roku 1969. Tehdy polovina prvního ročníku studovala v Zastávce u Brna. Ale po třech týdnech jsme byli vyzváni, abychom do 48 hodin opustili objekt... Důvodem bylo hledání budovy pro konzulát. Na rozsáhlé přesuny studentů od učňů až po vysokoškoláky se zapomělo, konzulát v Brně na Hlinkách však stojí dodnes. Rozstrkali nás na nejruznější místa Brna. A tak jsem Petra ztratil. Ne tak docela. Jeho vysokou postavu nebylo možno přehlédnout a nakonec jsme si později zvolili i obdobná povolání. Až za hodně dlouhou dobu jsem se dověděl, že Petr ukončil studium s „červeným diplomem“. (Promiň Petře, vím, že se tím nerad „chlubíš“.)

Po absolutoriu v roce 1974 VUT Ing. Petr Kolečkář nastoupil v servisním středisku Výzkumného a zkušebního ústavu Nové Huti a měl na starosti analytické přístroje firem Hilger a Spectro. V roce 1991 pak založil se svými společníky firmu SPECTRO CS, s. r. o. které je jednatelem. Prakticky celý život zasvětil metodám anorganické analýzy, zejména technikám OES, ICP OES, EDX a problémům tribotechniky. Spousta nainstalovaných přístrojů je stále spojena s jeho jménem. A nejen to. Účastnil se pravidelně konferencí Hutní analytika a kurzů Automatické spektrometrie, a tyto a mnohé další odborné akce obohatil zajímavými přednáškami, které nebyly jen komerční. Pomohl tak rozšiřovat znalosti o novinkách v spektrálních technikách mezi odbornou veřejnost. Zasadil se také o to, že firma SPECTRO CS je od roku 1992 kolektivním členem Spektroskopické společnosti JMM a hlavně, což se velmi cení, je od roku 2005 pravidelným celostránkovým inzerentem. Ing. Petr Kolečkář má široký rozsah nejruznějších zájmů, je milovníkem květin a přírody vůbec, aktivním radioamatérem. A když něco dělá, tak naplno. Zkuste se například zmínit, že chcete chovat včely. A dostanete důkladné poučení a spoustu cenných rad.

Není divu. Petr, nejen že je včelař, ale také funkcionář v ZO Českého svazu včelařů.

Petr je sympatický, příjemný a přímý člověk, je vždy nápomocen radou. Petr jakoby nestárnul. Zatímco my všichni procházíme životem od krátkých vlnových délek k těm dlouhým, Petr snad dokáže naskočit ještě do spektra vyššího řádu ...

Nezbývá, než mu popřát, aby byl i v dalších letech stále takový, jak ho všichni známe, a ať pracovitost, činnost, dobrá nálada a zdraví ho nikdy neopustí.

Profesor Vladimír Sklenář šedesátiletý

Radovan Fiala

Vladimír Sklenář se narodil 16. 4. 1951 v Brně v rodině lékaře. V době jeho středoškolských studií asi málokdo předvídal, že ho čeká vědecká kariéra. Spíše než studiu přírodních věd se Vladimír ve svých gymnaziálních letech věnoval sportu a hře na kytaru v rockové skupině. Maturitní ročník 1969 byl na dlouhou dobu jediný, kdy si studenti mohli vybrat, z kterého cizího jazyka budou maturovat. To se podepsalo na Vladimírově poněkud horší znalosti ruštiny, což se až do roku 1990 pravidelně objevovalo v jeho pracovních hodnoceních. Na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity (tehdy Univerzita Jana Evangelisty Purkyně) vystudoval Vladimír Sklenář obor fyzikální chemie a v roce 1975 zde získal titul RNDr. za rigorózní práci v oblasti elektrochemie.

NMR spektroskopii se Vladimír začal podrobněji zabývat na Ústavu přístrojové techniky ČSAV v Brně, kam nastoupil v roce 1976 po absolvování základní vojenské služby. V této době začíná definitivně převládat pulzní způsob měření NMR spekter

s Fourierovou transformací, který otevřel cestu pro bouřlivý rozvoj metod NMR spektroskopie a širokou škálu aplikací v chemii a biochemii, tak jak je známe dnes. ÚPT byl ovšem v té době zaměřen spíše na aplikovaný výzkum a vývoj, jejichž výsledky přebíral n. p. Tesla Brno, který v té době spektrometry vyráběl, než na publikování originálních vědeckých

poznatků. Nicméně díky zkušenému vývojovému týmu bylo možno provádět i taková měření, která nebyla na tehdy běžných přístrojích možná. Také pomohla skutečnost, že ústav zakoupil „pro inspiraci“ pulzní NMR spektrometr od firmy Bruker. Spolu s Pavlem Trškou a Milanem Hájkem z VŠCHT Praha se Vladimír věnuje využití spektroskopie ^{13}C pro studium organických molekul, ve spolupráci s Jaroslavem Kyprem a Michaelou Vorlíčkovou z Biofyzikálního ústavu ČSAV publikují práce o struktuře DNA na základě ^{31}P spekter a spolu se Zenonem Starčukem se zabývá vývojem metod pulzní NMR spektroskopie, zejména selektivní excitací, dekaplinkem a potlačením signálu rozpouštědla. V roce 1984 obhájí na VUT v Brně dizertační práci na téma složených pulzů v NMR spektroskopii a získává titul CSc. v oboru aplikovaná fyzika.

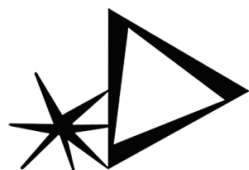
Zásadní impuls dostává vědecká kariéra Vladimíra Sklenáře v roce 1986, kdy po několikaletém vyjednávání konečně odjíždí na postdoktorátní pobyt v Laboratoři chemické fyziky na National Institutes of Health v Bethesda, MD, USA. Ani na NIH sice nebylo v té době k dispozici nejmodernější vybavení pro NMR spektroskopii, nicméně dva spektrometry od firmy Nicolet s poněkud zastaralou elektronikou nabízely alespoň dostatečně vysoké magnetické pole pro biomolekulární aplikace. To spolu s dobrým zázemím v elektronice umožnilo vývoj dvoudimenzionálních heteronukleárních metod a jejich aplikaci na studium struktury proteinů a nukleových kyselin. Během patnáctiměsíčního pobytu na NIH publikoval Vladimír spolu s Adrianem Baxem a dalšími spolupracovníky třináct původních vědeckých prací, z nichž většina je stále aktuální a dodnes citována. Není divu, že po takovémto vědeckém rozletu byly Vladimírovi po návratu v roce 1987 české poměry poněkud těsné a ačkoli zůstává na ÚPT, vědecky spolupracuje především s profesorkou Juli Feigon z University of California v Los Angeles. Společně publikují řadu studií struktury nukleových kyselin pomocí NMR spektroskopie, včetně zásadní studie tvorby DNA triplexu v roztoku uveřejněné v časopise Nature v roce 1990.

V roce 1992 Vladimír habilituje na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity a stává se docentem pro obor fyzikální chemie. Na fakultě však nemá pro svou vědeckou práci k dispozici dostatečně kvalitní vybavení, a proto odchází do Strاسبourgu a stává se na čas výzkumným pracovníkem u firmy Marion Merrell Dow. Zde vyvíjí svoji nejúspěšnější metodu pro potlačení signálu rozpouštědla v NMR spektrech, nazvanou WATERGATE ve zřejmé reminiscenci na postdoktorátní pobyt v blízkosti Washingtonu. Tato metoda dosáhla v biomolekulární NMR univerzálního rozšíření a původní článek v J. Biomol. NMR z roku 1992 je svíce než 2500 citacemi doposud nejcitovanější vědeckou prací českého autora. V roce 1995 konečně Přírodovědecká fakulta MU získává ve spolupráci s dalšími institucemi prostředky pro zakoupení supravodivého NMR spektrometru. Vladimír Sklenář se vrací do Brna, definitivně opouští i ÚPT a zakládá na Přírodovědecké fakultě laboratoř NMR spektroskopie se zaměřením na vývoj metod NMR spektroskopie a jejich aplikaci na studium struktury a dynamiky biomolekul. V roce 1996 získává Vladimír titul DrSc. a v následujícím roce se stává profesorem pro obor fyzikální chemie. Jím vedené pracoviště se začleňuje do Laboratoře struktury a dynamiky biomolekul, která se v roce 2001 rozrůstá v Národní centrum pro výzkum biomolekul, kde je prof. Sklenář zástupcem ředitele. Od roku 2011 je prof. Sklenář koordinátorem programu Strukturální biologie nově vzniklého Středoevropského technologického institutu (CEITEC).

Prof. Vladimír Sklenář je autorem více než sto dvaceti vědeckých prací, o jejichž významu jasně hovoří počet citací dosahující k číslu 7000. Je členem Učené společnosti České republiky a redakčních rad časopisů Journal of Magnetic Resonance a Journal of Biomolecular NMR.

V šedesáti letech se prof. Sklenář rozhodně nechystá na odpočinek. Je vynikajícím sportovcem, dosud hraje basketbal na soutěžní úrovni. Jeho vitalita a rázný přístup k řešení problémů dovede motivovat i o generace mladší kolegy a studenty. Přejeme jubilantovi hodně zdraví, elánu a vědeckých úspěchů i do dalších let.

Poslední možnost přihlášení !!!

SPEKTROSKOPICKÁ SPOLEČNOST JANA MARKA MARCI

ve spolupráci s VŠCHT Praha

Kurz AAS II - pro pokročilé

zahrnující novinky v přístrojové technice, v metodikách i ve speciální analýze

se bude konat ve dnech 2. - 5. května 2011

v konferenčním centru VŠCHT, Praha 4, K Verneráku 950.

Doprava : metro C (zastávka Chodov),
přestup na autobus 122 a 177 (zastávka Volha).

Ubytování bude pro zájemce zajištěno v koleji Volha. Všechny pokoje jsou tzv. buňkového typu, tj. dva pokoje mají společnou předsiň a sociální zařízení.

Ubytování bude zahájeno v den pobytu nejdříve ve 14.00 hod a ukončeno v poslední den pobytu nejpozději do 10.00 hod.

Ubytování si hradí každý účastník sám v rámci cestovních výdajů, objednávka je však závazná, při neobsazení pokoje se platí storno poplatky, které Vám budou naúčtovány.

Ceny ubytování na koleji: 600,-Kč jednolůžkový pokoj/na osobu
420,-Kč dvoulůžkový pokoj/na osobu
330,-Kč třílůžkový pokoj/na osobu

Účastnický poplatek kurzu pro členy Společnosti **3 900,- Kč + 20%DPH**
pro ostatní **5 000,- Kč + 20%DPH**

V účastnickém poplatku jsou zahrnuty učební texty.

Účastníci obdrží osvědčení o absolvování kurzu, proto prosíme o vyplnění všech titulů a celého jména do přihlášky.

Korespondenční adresa:

Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Spektroskopická společnost Jana Marka Marci, Kotlářská 2, 611 37 Brno

Fakturační adresa: Spektroskopická společnost Jana Marka Marci, Thákurova 7, 166 29 Praha 6, IČO 00444634, DIČ CZ00444634

tel.: 549 491 436, fax: 549 49 2494, mobil: 722 554 326

e-mail: immss@spektroskopie.cz

www.spektroskopie.cz

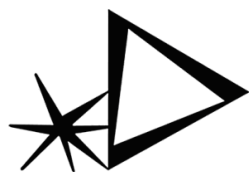
Za organizační výbor kurzu se na setkání těší RNDr. Jiřina Sysalová, CSc.

Generálním sponzorem je firma ThermoFisher Scientific s.r.o. spolu s partnery Pragolab s.r.o. a Nicolet CZ s.r.o.

Thermo
SCIENTIFIC

pragolab
laboratorní přístroje a zařízení

NICOLET CZ
Thermo
SCIENTIFIC
Molecular Spectroscopy

Z á v a z n á p ř i h l á š k a
Kurz AAS II
2. – 5. května 2011

Jméno, tituly : _____

Datum narození : _____

Zaměstnavatel : _____

Fakturační adresa : _____ (IČO,DIČ)

Telefon : _____ e-mail: _____

objednávám ubytování: 2. 5. 2011

3. 5. 2011

4. 5. 2011

Pokoj: 1 lůžkový

2 lůžkový

3 lůžkový

s kým chci být ubytován(a):

Jméno : _____

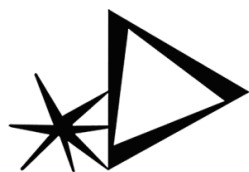
Pracoviště: _____

e-mail : _____

Přihlášeným účastníkům zasíláme : fakturu na zaplacení účastnického poplatku,
po zaplacení obdrží program kurzu.

Storno poplatky: účastnický poplatek se nevrací po 30.3. 2011, lze vyslat náhradníka, je třeba oznámit jeho jméno a tituly do sekretariátu SS JMM .

Generálním sponzorem je firma ThermoFisher Scientific s.r.o. spolu s partnery Pragolab s.r.o. a Nicolet CZ s.r.o.

SPEKTROSKOPICKÁ SPOLEČNOST JANA MARKA MARCI

Spektroskopická společnost Jana Marka Marci
ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou MU
a pod záštitou děkana PŘF MU doc. RNDr. Jaromíra Leichmanna, Dr.
pořádá

Kurz ICP 2011

24. - 26.května 2011

Univerzitní kampus Bohunice, Kamenice 5, Brno

Zaměření kurzu

- fyzikální základy ICP-MS/OES
- zavádění vzorků do plazmatu - zmlžovače, laserová ablace, hydridová technika
- interference - spektrální, nespektrální
- speciální analýza
- aplikace ICP-MS/OES v archeologii, geologii, materiálech a vzorcích ŽP
- izotopová analýza
- statistické vyhodnocení dat

Program

23.5. 2011 - registrace účastníků

24.-25.5. 2011 - odborný program

26.5. 2011 - odborný program + předání osvědčení o absolvování kurzu

Podrobnosti

Místo konání - Univerzitní kampus Bohunice, Kamenice 5

Datum konání - 24. - 26. května 2011

Cena kurzu - 2900 Kč + DPH pro členy SSJMM

- 3770 Kč + DPH pro ostatní

- 1900 Kč + DPH pro studenty (*nutno předložit potvrzení o studiu*)

Přihlášení - přihláška na kurz probíhá pomocí on-line formulář na stránkách

<http://www.spektroskopie.cz/kurzICP/registrace.php> do 20.dubna 2011

Informace - podrobné informace najdete na stránkách

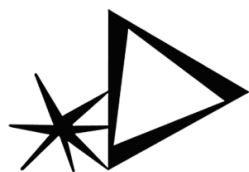
<http://www.spektroskopie.cz/kurzICP/>

Generálním sponzorem je firma ThermoFisher Scientific s.r.o. spolu s partnery Pragolab s.r.o. a Nicolet CZ s.r.o.

Thermo
SCIENTIFIC

pragolab
laboratorní přístroje a zařízení

NICOLET CZ
Thermo
SCIENTIFIC
Molecular Spectroscopy

Ubytování

Pro účely kurzu byly rezervovány pokoje za zvýhodněné ceny v hotelu Continental a v Národním centru ošetrovatelství. Objednání ubytování si každý účastník zajišťuje sám. Při rezervaci uveďte předmět „Kurz ICP“. Rezervace platí do 20.4.2011

Hotel Continental - jednolůžkový pokoj 1200 Kč vč. DPH
 dvoulůžkový pokoj 1600 Kč vč. DPH
rezervace na e-mailu: info@continentalbrno.cz nebo
tel.č. 541519609 (pí Hosová)
Kounicova 6, Brno 60200
v ceně ubytování je i snídaně formou bufetu
www.continentalbrno.cz

Ubytování v NCO - dvoulůžkový pokoj 575 Kč vč. DPH
(Národní centrum rezervace na e-mailu: sokolova@nconzo.cz nebo tel.č. 543559155
ošetrovatelství) (pí Sokolová)
 Vinařská 6, Brno 60300
v ceně ubytování je i snídaně

Organizační výbor

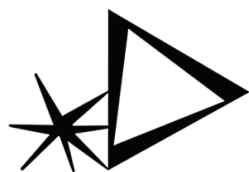
Viktor Kanický
Vítězslav Otruba
Markéta Koželouhová
Michaela Galiová
Tomáš Vaculovič

Storno podmínky

do 30.4. storno poplatek 50 % z konferenčního poplatku;
po 30.4. storno poplatek 100 % z konferenčního poplatku;
možnost vyslání náhradníka bez poplatku

storno poplatky ubytování dle podmínek Hotelu Continental resp. Národní centrum ošetrovatelství

Generálním sponzorem je firma ThermoFisher Scientific s.r.o. spolu s partnery Pragolab s.r.o. a Nicolet CZ s.r.o.

SPEKTROSKOPICKÁ SPOLEČNOST JANA MARKA MARCI

ve spolupráci s Fakultou chemicko-technologickou Univerzity Pardubice

si Vás dovoluje pozvat na tradiční seminář

Rentgenfluorescenční spektrometrie

který se koná ve dnech **7. - 9. 6. 2011 v Pardubicích**

Tématické okruhy:

Seminář bude zaměřen na využití následujících technik prvkové analýzy:

- rentgenfluorescenční spektrometrie
- mikrorentgenfluorescenční spektrometrie
- rentgenová spektrometrie s totální reflexí
- rentgenfluorescenční tomografie
- příbuzné techniky spektrometrie subvalenčních elektronů

Vítány budou plenární přednášky (30 min) a krátká sdělení (15 min) zaměřená na:

- pokroky v instrumentaci jednotlivých technik
- postupy přípravy vzorku k analýze
- metody vyhodnocení dat
- aplikace (příspěvky o praktických zkušenostech s aplikacemi uvedených technik obzvláště vítány)

Místo konání:

Seminář proběhne v prostorech Fakulty chemicko-technologické, Univerzity Pardubice na Stavařově.

Účastnický poplatek:

Členové Spektroskopické společnosti Jana Marka Marci

a Slovenské spektroskopické společnosti

1 500,- Kč + DPH

Ostatní

2 000,- Kč + DPH

Studenti

1 000,- Kč + DPH

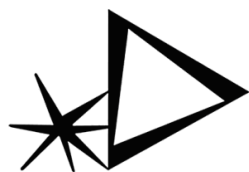
Účastnický poplatek zahrnuje sborník příspěvků na CD s ISBN a vstup na společenský večer na parníku.

Generálním sponzorem je firma ThermoFisher Scientific s.r.o. spolu s partnery Pragolab s.r.o. a Nicolet CZ s.r.o.

Thermo
SCIENTIFIC

pragolab
laboratorní přístroje a zařízení

NICOLET CZ
Thermo
SCIENTIFIC
Molecular Spectroscopy

Ubytování:

Hotel Harmony (asi 3 min chůze od areálu FCHT)

webové stránky:

http://hotel-cz.moonface.cz/kam_jit.aspx?http://hotel-cz.moonface.cz/hotel-Pardubice-Harmony.htm

Ceník:

Dvoulůžkový pokoj	1200,- Kč
Dvoulůžkový pro jednu osobu	1000,- Kč
Dvoulůžkový s přistýlkou	1395,- Kč
Apartmá pro dvě osoby	1300,- Kč
Apartmán pro 3 osoby	1500,- Kč
Apartmá 1 osoba	1150,- Kč

Stravování:

Po dobu semináře bude zajištěno stravování v rychlém občerstvení v budově FCHT (výběr z několika teplých jídel).

Doprovodné akce:

Dne 8.6. se uskuteční společenský večer na parníku "Arnošt z Pardubic". Náklady na tuto akci budou částečně hrazeny z příspěvku vystavujících firem.

webové stránky:

<http://www.lod.cz/>

Předběžná přihláška:

Předběžnou přihlášku zašlete **nejpozději 2. května 2011** na e-mail: tomas.cernohorsky@upce.cz, kopii zašlete na: immss@spektroskopie.cz

Druhý cirkulář pak můžete očekávat nejpozději 23. května 2011.

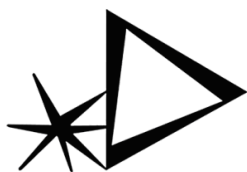
*Za organizační výbor:
Ing. Tomáš Černohorský, CSc.
Ing. Miloslav Pouzar, Ph.D.*

Generálním sponzorem je firma ThermoFisher Scientific s.r.o. spolu s partnery Pragolab s.r.o. a Nicolet CZ s.r.o.

Thermo
SCIENTIFIC

pragolab
laboratorní přístroje a zařízení

NICOLET CZ
Thermo
SCIENTIFIC
Molecular Spectroscopy

Předběžná přihláška na seminář "Rentgenfluorescenční spektrometrie", Pardubice 7.-9. 6. 2011:

Jméno, příjmení, tituly :

Zaměstnavatel :

Fakturační adresa včetně IČO, DIČ :

E-mail :

Člen Spektroskopické společnosti JMM nebo
Slovenské spektroskopické společnosti: ANO/ NE

Student : ANO/ NE

Ubytování (vhodnou variantu zatrhněte).

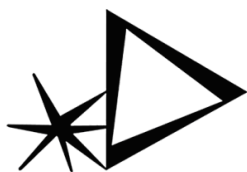
Požaduji ubytování v hotelu Harmony:	☐	☒	☐	☒
	Ano	☐	Ne	☐
Dvoulůžkový pokoj pro jednu osobu:	Ano	☐	Ne	☐
Dvoulůžkový pokoj pro dvě osoby:	Ano	☐	Ne	☐
Jako druhou osobu požaduji:	☐			
Požadované dny:	7.6.	☐	8.6.	☐

Mám zájem prezentovat přednášku s názvem:

Mám zájem prezentovat krátké sdělení s názvem:

Autoři:

Generálním sponzorem je firma ThermoFisher Scientific s.r.o. spolu s partnery Pragolab s.r.o. a Nicolet CZ s.r.o.

SPEKTROSKOPICKÁ SPOLEČNOST JANA MARKA MARCI

Spektroskopická společnost Jana Marka Marci
ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou MU
pod záštitou děkana PŘF MU doc. RNDr. Jaromíra Leichmanna, Dr.
pořádá

Školu luminiscenční spektrometrie

15-17. června 2011

Univerzitní kampus Bohunice, Kamenice 5, Brno

Zaměření kurzu:

- teoretické základy fluorescence a fosforescence
- instrumentace
- časově rozlišená luminiscence
- LS v analytické chemii
- chemiluminiscence
- polarizovaná fluorescence
- další aplikace
- Součástí kurzu j i specializovaná přednáška Dr. Franka Birkeho, s praktickou ukázkou instrumentace.

Program

15.6. 2011 - registrace účastníků

16.6. 2011 - odborný program

17.6. 2011 - odborný program + předání osvědčení o absolvování kurzu

Podrobnosti

Místo konání - Univerzitní kampus Bohunice, Kamenice 5, Brno

Datum konání - 15. - 17. června 2011

Cena kurzu - 2900 Kč + DPH pro členy SSJMM
1900 Kč + DPH pro studenty
3770 Kč + DPH pro ostatní

Přihlášení - přihláška na kurz probíhá pomocí on-line formulář na stránkách

Generálním sponzorem je firma ThermoFisher Scientific s.r.o. spolu s partnery Pragolab s.r.o. a Nicolet CZ s.r.o.

Thermo
SCIENTIFIC

pragolab
laboratorní přístroje a zařízení

NICOLET CZ
Thermo
SCIENTIFIC
Molecular Spectroscopy

<http://www.spektroskopie.cz/kurzLS/registrace.php> do 30.dubna 2011

Informace - podrobné informace najdete na stránkách

<http://www.spektroskopie.cz/kurzLS/>

Ubytování

Pro účely kurzu byly rezervovány pokoje za zvýhodněné ceny v hotelu Garni. Objednání ubytování si každý účastník zajišťuje sám. Při rezervaci uveďte předmět „Škola luminiscenční spektrometrie“. Rezervace platí do 15.5.2011

Hotel Garni- 790,- Kč vč. DPH/za osobu
980,- Kč vč. DPH/za 2 osoby na pokoji
rezervace na e-mailu: vackova@skm.muni.cz nebo tel.č. 549492757
(pí Vacková)

Vinařská 5, 603 00 Brno

v ceně ubytování je i snídaně

<http://www.skm.muni.cz/ubytovani.php?akce=39&lang=cz>

Hlavním sponzorem kurzu je firma SPECION, zastoupení fy Horiba Scientific

Organizační výbor:

Petr Táborský

Viktor Kanický

Markéta Koželouhová

Storno podmínky

do 31.5. storno poplatek 50 % z konferenčního poplatku;

po 31.5. storno poplatek 100 % z konferenčního poplatku;

možnost vyslání náhradníka bez poplatku

storno poplatky ubytování dle podmínek Hotelu Garni

Generálním sponzorem je firma ThermoFisher Scientific s.r.o. spolu s partnery Pragolab s.r.o. a Nicolet CZ s.r.o.

Thermo
SCIENTIFIC

pragolab
laboratorní přístroje a zařízení

NICOLET CZ
Thermo
SCIENTIFIC
Molecular Spectroscopy

SPECTRO CS

s.r.o.

Rudná 1361/ 51
700 30 Ostrava, Zábřeh

Certifikace dle ISO 9001: 2001

Certifikát TÜV CZ, číslo: 1387-1

☎ 596 762 840, Fax: 596 762 849

info@spectro.cz , www.spectro.cz

specialisté v oboru spektrometrie nabízejí:

RUČNÍ A MOBILNÍ SPEKTROMETRY:

SPECTRO ISORT

- ruční přístroj, napájený z akumulátorku, analýza NL a Cr oceli včetně C
- oblouk na vzduchu (bez argonu nebo radioaktivního zdroje záření)
- analýza a určení jakosti za 4s, metoda Fingerprint (otisk prstu), ICAL

SPECTROTEST^{CCD} **TXC25** *Nový model*

- mobilní spektrometr s parametry laboratorního přístroje
- analýza včetně N, C, B, As, Sn, P a S v oceli, měření obsahu C na vzduchu

SPECTRO xSORT *Novinka*

- ruční RTG spektrometr, analýza a třídění kovů, půd a odpadů, RoHS
- bezpečný, spolehlivý, rychlý, SDD detektor - rozlišení méně než 160 eV

STACIONÁRNÍ - LABORATORNÍ SPEKTROMETRY:

SPECTROMAXx D *Nový model*

- rozsah vln. délek 233 až 670 nm, stolní provedení, váha cca. 60 kg.
- analýza Al, Zn a Mg báze

SPECTROMAXx F (M) *Nový model*

- rozsah vln. délek 160(140) až 670 nm, provedení stolní a s podstavcem
- analýza Fe, Ni, Al, Cu, Zn, Pb, Sn, Co, Ti a Mg báze. Libovolná vlnová délka
- ICAL - recalibrace všech programů jediným vzorkem

SPECTROLAB

- spektrometr nejvyšší kategorie s **hybridním opt. systémem** (PMT a CCD)
- extrémně nízké limity detekce (jednotky mg/kg u stopových prvků)
- analytické moduly pro všechny báze v jediném přístroji
- rozsah vlnových délek 120 – 780 nm, včetně analýzy N,O a H, SSE

AUTOMATICKÉ SYSTÉMY:

NUCLEUS

- bezobslužná provozní laboratoř, umístění v kontejneru pro nečisté prostředí

PŘÍSTROJE S ICP:

SPECTRO ARCOS

- simultánní analýza všech čar mezi 130-770 nm za méně než 2 sekundy
- unikátní 3x750 mm optický systém, spektrální rozlišení 8 pm (130 – 340 nm)
- měření prvků včetně C, N, Br, I, Cl a suspenzí (tzv. „slurry“ technika)
- simultánní analýza, 400 mm CCD optika, ICAL

SPECTRO GENESIS *Nový model*

RENTGENOVÉ SPEKTROMETRY:

SPECTRO XEPOS *Nový model*

- stolní RTG spektrometr pro analýzu Na – U

SPECTRO MIDEX *Nový model*

- nový RTG spektrometr pro analýzu drahých kovů, M-verze s velkou komorou

SPECTRO PHOENIX II

- malé, stolní, levné analyzátoři včetně systémů on-line

SPECTRO IQ II *Novinka*

- nový stolní RTG spektrometr pro nízké limity Na, Mg, Al, Si, P, S a Cl

SPEKTROMETRY S DOUTNAVÝM VÝBOJEM:

- Německo

SPECTRUMA GDA 750 (550)

- spektrometr s doutnavým výbojem, optika 750 mm, DC (HF) zdroj GD
- měření vrstev (pokovení, nitridování, nauhličení atd.), USU - analýza nepravidelných tvarů, drátů, aj.

SPECTRUMA GDA 650 (150HR) *Novinka*

- GDA spektrometr s unikátní 400 mm CCD optikou, DC (HF) zdroj GD

ZAŘÍZENÍ PRO MĚŘENÍ ČÁSTIC A SYPNÝCH HMOT FIRMY: SEISHIN - Japonsko

LMS-30 (laserový analyzátor částic)

- stanovení velikosti částic 0,1 – 1000 µm, mokry i suchý způsob měření

DALŠÍ PŘÍSTROJE

- hustoměry, tryskové mlýny, třídičky, rozsěvačky

ZAŘÍZENÍ PRO TRIBOTECHNIKU FIRMY:

- USA

FluidScan *Novinka*

- ruční, výkonný IČ spektrometr

LNF

- analyzátor velikosti částic v kombinaci s identifikací částic pomocí knihoven

SPECTROIL M, C

- opticko emisní spektrometr s rotační diskovou elektrodou pro analýzu olejů

Ferografy, Fuel Snifer, Viskozimetry

- chemické složení nečistot a aditiv, viskozita, ředění palivem atd.

ZAŘÍZENÍ OD FIRMY

FLUXANA

Zařízení pro přípravu materiálů – TAVIČKY, certifikované referenční materiály a spotřební materiál pro XRF

CERTIFIKOVANÉ REFERENČNÍ MATERIÁLY:

Firem: MBH Analytical a BAS, Velká Británie, Hydro Bonn a SUS, SRN, Alcan Švýcarsko, Aluminium Pechiney Francie, a.j.

Podrobnější informace o přístrojích získáte na <http://www.spectro.cz>

Zastoupení ve SR: **SPECTRO APS**, spol. s.r.o., Izabely Textorisovej 13, 036 01 Martin

Tel/Fax: +421 434 222 314. Mobil: +421 903 707 145, E-mail: spectroaps@spectroaps.sk

NABÍDKA PUBLIKACÍ SPEKTROSKOPICKÉ SPOLEČNOSTI JMM

Inorganic Environmental Analysis	161,- Kč
Referenční materiály (přednášky)	93,- Kč
Názvosloví IUPAC (Part XII: Terms related to electrothermal atomization; Part XIII: Terms related to chemical vapour generation)	35,- Kč
Kurz ICP pro pokročilé	245,- Kč
Kurz AAS pro pokročilé (1996)	120,- Kč
Metodická příručka pro uživatele FTIR	100,- Kč
Skripta Kurz HPLC/MS (2001)	100,- Kč
12. Spektroskopická konference	190,- Kč
13. Spektroskopická konference (2007 Lednice)	130,- Kč
Sborník přednášek ze semináře Radioanalytické metody IAA '03	62,- Kč
Sborník přednášek ze semináře Radioanalytické metody IAA '04	78,- Kč
AAS II – kurz pro pokročilé (2006)	435,- Kč
Sborník přednášek ze semináře Radioanalytické metody IAA '05	126,- Kč

Spektroskopická společnost Jana Marka Marci

se sídlem: Thákurova 7, 166 29 Praha 6 e-mail: immss@spektroskopie.cz

<http://www.spektroskopie.cz>

Adresa pro zasílání korespondence: Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity, Kotlářská 2,
611 37 Brno

Adresa sekretariátu pro osobní kontakt: Univerzitní kampus Bohunice, pavilon A14

Úřední hodiny: úterý 10 – 12 h, čtvrtek 10 – 12 h

Telefon: 549 49 1436, fax: 549 49 2494, mobil: 722 554 326, tajemnice Markéta Koželouhová

redakční rada:

prof. RNDr. Josef Komárek, DrSc. (předseda)

Doc. Ing. Josef Čáslavský, CSc., prof. RNDr. Viktor Kanický, DrSc.

tech. redakce: Mgr. Rostislav Červenka

redakční uzávěrka: 31. 3. 2011

uzávěrka příštího čísla: 30. 6. 2011